

DADES CATALOGRÀFIQUES

Autor	--
Lloc de producció	València
Lloc de procedència	Palau del marquès de Dosaigües, València
Títol /nom objecte	Fumoir
Data	L'estat actual correspon a les reformes de 1854-1867 i 1998.
Mesures	--
Materials/tècnica	--
N.º Inventari	--
Ubicació al museu	Primera planta

DESCRIPCIÓ

Al segle XIX foren habituals a les residències de l'aristocràcia i de l'alta burgesia els fumoir, estances d'ús exclusivament masculí. El seu origen està vinculat als clubs de tall britànic, un espai on els homes es reunien per a fumar, parlar de negocis, jugar o descansar. El consum de tabac estava associat al luxe, i sols ben vist, com a hàbit masculí. Aquests espais d'evasió solien estar decorats amb un estil exòtic que al·ludia a l'esperit romàntic de l'època. El mobiliari i els objectes que emplenaven aquestes sales prenién inspiració de temes orientals, estores o teixits procedents d'antiquaris, subhastes o viatges, el que denotava el caràcter cosmopolita dels seus propietaris.

RELECTURA

<p>Tema relacionat</p>	<p>Gènere i classe social Estereotips de gènere: públic/domèstic</p>
<p>Relectura</p>	<p>Al segle XIX el fumoir o habitació de fumar prengué el seu nom del costum elitista que suposava fumar cigarrets, una moda que no era ben vista per a les dones. Foren habituals a les residències de les classes altes on estaven reservades per a l'ús exclusiu dels homes. Un lloc de reunió on es parlava i debatia sense la presència femenina durant les celebracions socials i al mateix temps, un espai de recolliment per a la vida quotidiana.</p> <p>Es tractava d'un costum burgès heretat dels clubs anglesos masculins que s'establiren al segle XVIII i foren expandint-se arribant al nombre de 100 a Londres. A aquests centres de reunió de socis compartien interessos comuns al voltant de diversos temes; literatura, art, esport, etc. i fins i tot es gestaven decisions polítiques. Encara que al llarg del segle XX molts clubs permeteren la incorporació de sòcies, avui alguns encara segueixen estant restringits exclusivament al gènere masculí.</p> <p>Aquesta separació era un reflex del que ocorria a la societat. A la cultura occidental la presència femenina estava relegada a l'àmbit privat i malgrat el procés d'escolarització que es produí al segle XIX es contemplava l'ensenyament de les xiquetes com un aspecte més educatiu i moral, centrat a les tasques de la casa, a diferència de la funció instructora al currículum masculí que integrava coneixements científics i tècnics. A més, existia una gran diferència entre les dones segons l'estrat social i econòmic a què pertanyien. Mentre a les classes populars la integració del gènere femení al mercat laboral es devia a la necessitat de mantenir la família, les dones de la burgesia rebien ensenyaments per a preparar-les a la seua faceta com a bones mullers. En tot cas, la majoria de les activitats que realitzaven eren una prolongació del treball domèstic, com ara el magisteri o la infermeria, que no comptaven amb prestigi social o econòmic. L'accés a estudis superiors es produirà a les darreries de segle, el 1888 sols 10 dones havien cursat estudis universitaris i el 1910 es dictà una ordre que permetia la matrícula a l'ensenyament universitari sense prèvia consulta a l'autoritat.</p> <p>L'educació de la dona de classe alta es relacionava amb l'ascens social i econòmic, doncs l'ensenyament es contemplava des del punt de vista de preparació al matrimoni i la seua funció com a muller que conformava part de la seua identitat i valoració social. Freqüentment al seu propi domicili, aprenien a llegir, costura i fins i tot idiomes o d'altres matèries que les permetien adquirir habilitats socials. Després del matrimoni, la funció femenina se centrava en establir connexions per a contribuir a la vida professional del marit. Les residències de la classe alta transmetien la riquesa i estatus dels seus propietaris i les mullers podien desenvolupar la seua vessant social mitjançant l'organització de sopars o festes que solien discórrer els caps de setmana. Aquestes celebracions exigien el treball de la dona de la casa, que dedicava moltes hores per a la seua preparació, doncs el prestigi social de la família en part depenia del seu èxit.</p> <p>Encara que al segle XIX es començaren a produir alguns canvis relacionats amb la diferenciació entre gèneres, la igualtat davant la llei no arribaria fins al segle XX. Les mullers depenien jurídicament del seu cònjuge, sols podien actuar amb sencera llibertat a la gestió domèstica i encara necessitaven permís masculí per a realitzar compres de joies, mobles o objectes valuosos: el marit devia protecció a la dona i la dona devia obediència al marit.</p>

Eixa divisió entre l'esfera masculina i femenina segueix existint actualment a països com ara Aràbia Saudita on les dones necessiten el permís d'un tutor per a poder obrir un compte bancari, treballar, viatjar o anar al metge.

ÁLAMO MARTELL, M. D. (2011): "La discriminación legal de la mujer en el siglo XIX", *Revista Aequitas: Estudios sobre historia, derecho e instituciones*, nº 1, 11-24.

BALLARÍN DOMINGO, P. (1989): "La educación de la mujer española en el siglo XIX", *Historia de la educación: Revista interuniversitaria*, nº 8, 245-260.

DUBY, G., ARIÈS, P. (2011): *Historia de la vida privada*, Madrid, Taurus.

GARRIDO, E. (1997): *Historia de las mujeres en España*, Madrid, Editorial Síntesis.

ZOZAYA, M. (2014): "Mujer y familia en un club privado masculino. La sombra del Casino de Madrid, 1836-1923", *Historia Contemporánea*, nº 49, 499-536.